No. 1169 Zaterdag 26 Mei 1906. 23ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaaí

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tree luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao 25 Mei.

Voorloopig Verslag

VAN DEN

Kolonialen Raad

OVER

De Onderwijs-Verordening.

De vraag, die bij de behandeling van deze ontwerp-verordening in de afdeelingen het meest op den voorgrond trad, was of de onderwijstoestanden in de kolonie van dien aard zijn, dat eene wijziging als de voorgestelde, die belangrijke financiëele offers zal eischen, dringend noodzakelijk te achten is.

En dan moesten vele leden verklaren, dat zij door het Antwoord van het Bestuur op de in dien geest door den Raad in zijn vroegere samenstelling geopperde bezwaren, niet bevredigd waren.

Want, meenden zij, waar het Bestuur zelf erkent, dat het bijzonder onderwijs ten deele aan billijke eischen beantwoordt en in de Memorie van Antwoord—schoon in ander verband—gewaagd wordt van merkbare, zelfs zeer verrassende vorderingen, op meerdere scholen in de kolonie te constateeren, daar kan bezwaarlijk gezegd worden, dat de noodzakelijkheid van eene nieuwe regeling zich dringend doet gevoelen.

En niet alleen ten deele, kan gezegd worden, dat het bijzonder onderwijs aan billijke eischen voldoet.

Wanneer toch—gelijk het aan vele leden van den Raad gebleken is—de meeste kinderen uit de lage volksklasse, bij het verlaten der school, lezen en schrijven kunnen, de hoofdregels van het rekenen machtig zijn en een begrip der aardrijkskunde hebben, dan moet wel erkend worden, vooral in het oog houdende den korten tijd, dien de kinderen in doorsnede de school bezoeken, dat het bijzonder onderwijs over het algemeen aan de eischen, die redelijkerwijze mogen worden gesteld, vrij wel voldoet.

Of het verdedigbaar is of toegelaten mag worden, dat jaarlijks een niet onaanzienlijk bedrag door de koloniale kas voor een bepaald doel—in casu aan subsidie voor het bijzonder onderwijs—wordt uitgegeven, zonder dat daaraan voorwaarden worden verbonden, zonder dat waarborg wordt geeischt, naar aanleiding van deze vraag, door het Bestuur gesteld, meenden de leden, tot hiertoe aan het woord, te kunnen wijzen op het recht van den begrootingswetgever om telken jare over het bedrag der te verleenen subsidie te beslissen. Wat toch zeer zeker eenigen waarborg oplevert en meer nog dan de in het ontwerp gestelde eischen, voor het bijzonder onderwijs een prikkel zal zijn, om aanhoudend naar verbetering en hooger peil te streven.

Waar dus, volgens de vorenbedoelde leden, de noodzakelijkheid van de voorgestelde wijziging niet voldoende in het licht is getreden, daar meenden zij, en met hen ook de overige leden, te moeten wijzen op den gedrukten economischen toestand der kolonie, die geen verhooging der uitgaven, die niet onafwijsbaar noodzakelijk is, toelaat.

Zou toch de voorgestelde wijziging, volgens den in het ontwerp aangeven maatstaf reeds eene beduidende verhooging van uitgaven met zich medebrengen, eenige leden konden niet nalaten er op te wijzen, dat in een schrijven van den Apostolisch Vicaris, aan den Raad gericht, wordt uiteengezet, dat het Vicariaat de in het ontwerp gestelde voorwaarden niet dan met beduidend hoogere subsidie, dan daarin voorgesteld, zal kunnen vervullen.

Dat de uitgaven, ook zonder de voorgestelde regeling van lieverlede zullen toenemen, zooals in de Memorie van Antwoord wordt gezegd, zal wel voor een groot deel te wijten zijn aan het gaandeweg toenemen van het aantal schoolgaande kinderen. Hetgeen ook na eene nieuwe regeling het geval zal blijven.

De slotsom van bovenstaande beschouwingen was, dat men vrij algemeen meende bij het Bestuur te moeten aandringen om de voorgestelde ontwerp-verordening in nadere overweging te nemen.

Bestonden er alzoo bij de afdeelingen, voornamelijk met het oog op de financiëele zijde van het vraagstuk, ernstige bezwaren tegen het onderhavig ontwerp, vele leden verklaarden zich bereid eventueel mede te werken tot een wijziging van de bestaande verordening, voor wat betreft het toezicht op het onderwijs in het algemeen. Met het Bestuur waren zij van oordeel, dat van het toezicht, aan één persoon opgedragen, zooals het ontwerp wil, goede resultaten is te verwachten.

Eenigen achten het echter gewenscht dat bedoeld toezicht aan een vakman, een technisch onderlegd persoon, zou worden opgedragen, anderen dat het met weinig kosten, in den geest van het ontwerp, zou worden uitgeoefend.

Ook met het denkbeeld om een minimum aantal lesuren in de verordening vast te leggen, konden vele leden zich vereenigen.

Een lid gaf als zijne meening te kennen, dat het bijzonder onderwijs in de kolonie over het algemeen goed is; dat dat onderwijs, voor wat aangaat het Roomsch Katholieke, van het Vicariaat reeds groote offers vordert; dat de subsidie, zooals zij in het ontwerp wordt voorgesteld, niet in verhouding staat tot de hoogere eischen, daarnevens gesteld, zoodat van het Vicariaat, wil het bij ongewijzigde aanneming van het ontwerp, voor wat aangaat den subsidie-voet en het gevorderde aantal onderwijzers de wet naleven, veel zwaardere offers zullen worden geëischt."

Naschrift van de Redactie.

Met stijgende belangstelling hebben wij dit allerbelangrijkst Verslag gelezen, en met dankbaarheid en oprechte vreugde zagen wij, hoe dan toch eindelijk de waarheid zegevierde. Uit wrijving ontstaat licht en dat licht wordt, Gode zij dank, door de Leden van den Kolonialen Raad thans duidelijk gezien. Nu vreezen wij niet langer, dat dit licht weder opnieuw onderschept zal worden door bedriegelijke samenweefsels van leugen en bedrog, noch dat het oog van den opmerkzamen waarnemer verduisterd en verblind zal worden door taai, vasthoudend vooroordeel, uit onkunde geboren. Met oprechtheid is ons onderwijs onderzocht, geoordeeld en goed bevonden, en DAAROM een nieuwe onderwijswet niet noodzakelijk geacht.

De vorige Raad heeft het niet tot een publieke behandeling van de Onderwijs-verordening mogen brengen. Wij gelooven zeker, dat die openbare zitting groote verrassingen zoude gebracht hebben.

In de Afdeelingen begonnen reeds *eenige* leden te vragen „of de voorgestelde wijziging wel zoo noodzakelijk" was?

In den nieuwen Raad behoeft men niet meer te gissen naar de gevoelens, daar trad deze vraag, onomwonden, duidelijk en klaar „het meest op den voorgrond." En dit wel allereerst, omdat de Gouverneur zelf in zijn Mem. v. Antwoord aan de afgetreden Leden had verklaard, dat „de bijzondere scholen reeds nu voor een deel aan billijke eischen voldoen."

Naar aanleiding van een opmerking door een lid van den ouden Raad verleden jaar gemaakt, „dat het gebruik van het Nederlandsch als voertaal vooral in de buitendistricten met onoverkomelijke moeilijkheden gepaard zou gaan, waarom het niet wenschelijk moet worden geacht het geven van onderwijs in de landstaal te verbieden," antwoordde de Gouverneur, dat die moeilijkheden geenszins onoverkomelijk zijn.

„Nog kortelings heeft hij dit op een der buitenscholen met groote

Feuilleton.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

KINDERRAMPEN.

II.

Het tandjes krijgen is ook zulk een genot voor kinderen, vooral zulk een eerste tand! Iedereen acht zich gerechtigd de bewuste plaats te bevoelen en te betasten; en bleef het daar nog bij, maar gewoonlijk wordt dan voor familie en kennissen door het tikken met een vouwbeen onomstootbaar bewezen, dat wis en zeker het eerste tandje van hun lieveling gearriveerd is.

Over het leeren loopen met zijn herhaaldelijke buitelingen spreek ik niet, ook niet over de bewaarschoolkwellingen; wie over het laatste in discussie zou willen treden, die daag ik uit 's morgens om 9 uur bij de deur van een bewaarschool post te vatten en als dan het aantal schreeuwende en huilende kinderen, die van alle kanten aan de stevige handen van keuken-en kindermeiden komen opdagen niet legio is, dan geef ik mij ridderlijk gewonnen. Maar wie zou vermetel genoeg zijn slechts in het minst in twijfel te trekken, dat voor het jonge volkje eenmaal de bewaarschool ontwassen, „de school", de kwelling aller kwellingen, de ramp aller rampen is? Allen, die nog een greintje menschelijk gevoel in zich omdragen, zullen eenstemmig volmondig aan deze verre van boute bewering hun adhaesie moeten betuigen.

Klokslag negen uur wordt het doorgaans doodstil in welke stad of dorp ook. Meiden met boodschapsmanden, groentevrouw met peer, joden met sinaasappelen, losloopende honden bewegen zich veel geruster op straat, de snaaksche jeugd is onschadelijk gemaakt, tot het klokje van 12 is zij veroordeeld onbeweeglijk stil te zitten, geen woord te kikken en eerbiedig naar de krassende stem van den onderwijzer te luisteren.

De laatste akkoorden van het gezang, waarvan de grondgedachte „hoe overgelukkig zijn de kinderen toch, die zich wederom ter vergaring van wijsheid vergaderd zien," zweven nog door de nu reeds bedompte atmospheer van het schoollokaal. Jammer voor den dichter, dat alle jongensgezichten er zoo onloochenbaar in schrillen tegenspraak mede zijn. Zou dit gedicht het nog niet in opgeschroefdheid winnen van een ander poëem, waarin een landman wordt bezongen, die achter de ploeg zijn morgenlied zingt. Hoe bitter is de ontgoocheling bij het aanschouwen van de werkelijkheid, alleen het onvermijdbare realisme, waarin men vervalt, weerhoudt mij dien muzikalen boer te beschrijven. De meester vergelijkt met krietisch oog zijn horloge met de antieke hangklok en op zijn wenk worden de leien voor den dag gehaald, met natte hand en rechtermouw gereinigd en de rekenles neemt een aanvang. Ongeevenaard juist en diepgevoeld heeft Hildebrand ons die martelie voor het jonge schoolgaande geslacht geschetst. Onmogelijk den lust te weerstaan, u dit eventjes te laten genieten.

„O, die rekenboeken! vangt hij op zijn gulle, hartelijke toon aan, „o, „die rekenboeken! zij waren de zwakke zijde van velen onzer. In mijn „oog waren er geen hatelijker boeken. Vooreerst waren zij veel te „vol letters, en ten anderen veel te „vol cijfers. Ten overvloede zijn er „soms fouten in de opgaven der uitkomsten; maar al zijn er die niet „in, die opgaven zijn verschrikkelijk. „Ga eens na. Gij hebt uw lei vol „van een berekening van belang; „driemaal hebt ge reeds de helft „uitgeveegd, omdat gij bemerkte, „dat gij de quaestie niet begrepen „hadt, maar eindelijk de som is af „en gij krijgt tot uitkomst 12 lasten, 7 mudden, 5 schepels, 3 kop „8 maten rogge. Met een gerust geweten, en met het zalig gevoel van

voldoening mogen opmerken en kan bij met waardeering van de medewerking van het personeel, op alle eilanden meerdere scholen aanwijzen, waar in korten tijd reeds zeer merkbare, zelfs zeer verrassende, vorderingen zijn te constateeren."

Wanneer met waardeering door het Bestuur gesproken kan worden over de medewerking der Eerw. Zusters op onze buitenscholen en aldaar zelfs in EEN NIET VERPLICHT VAK in korten tijd zeer verrassende vorderingen waren te constateeren, zijn de onderwijstoestanden, ook in de buitendistricten en op de eilanden toch waarlijk niet zoo slecht, dat een nieuwe verordening om het onderwijs te verbeteren dringend noodig blijkt.

Het Bestuur constateerde alleen de verrassende vorderingen in het niet verplicht onderricht in de Nederlandsche taal, omdat klaarblijkelijk daaraan voornamelijk alle aandacht was geschonken. Maar 6 van de 11 leden van den Kolonialen Raad zijn zelf eens op onderzoek uitgetrokken, bezochten drie scholen in de buitendistricten en kwamen daardoor tot de gevolgtrekking, dat de meeste kinderen uit de lage volksklasse, bij het verlaten der school kunnen lezen, schrijven, rekenen, en eenig begrip van aardrijkskunde hebben.

Gelijk door ons sinds jaar en dag herhaaldelijk werd verklaard op gezag der jaarrapporten van de schoolcommissie, steunend ook op eigen ondervinding.

Eerlijk verklaren de leden nu in alle oprechtheid, dat het Bestuur zich wat sterker had kunnen uitdrukken. De scholen voldoen niet slechts *ten deele* aan billijke eischen, maar vrij wel *ten volle*.

Zoo het doel van een nieuwe verordening derhalve was het onderwijs te verbeteren, meenen zij, dat bij het wegvallen van deze beweegreden, daar het onderwijs in de buitendistricten goed is, ook de nieuwe wet zelve veilig achterwege kan blijven.

Hoe dankbaar wij den Kolonialen Raad ook zijn voor dit objectief, onpartijdig oordeel over onze buitenscholen, zoo betreuren wij het toch, dat de leden, volledigheidshalve, niet met een enkel woord ook gesproken hebben over de bijzondere scholen in de stad. Wij twijfelen er niet aan, of zij zouden volmondig hebben erkend, dat het onderwijs aldaar zelfs UITSTEKEND is.

Een tweede beweegreden tot indiening van het nieuwe onderwijs-ontwerp vond de Gouverneur in de noodzakelijke behoefte aan een vasten waarborg, dat werkelijk aan de gestelde eischen werd voldaan, alsmede in het gewenschte van een prikkel om het onderwijs voortdurend op peil te houden, zoo mogelijk te verbeteren.

Ook dit motief bestaat voor den Raad niet.

Ieder jaar kan de Gouverneur immers bij het vaststellen der begrooting, beslissen over het bedrag der te verleenen subsidie.

Wil het Bijz. Onderwijs dus de eenmaal verleende subsidie blijven genieten, dan zal het ook aan de gestelde voorwaarden moeten blijven voldoen; maar vooral, zoo men verhooging van subsidie verlangt, zal de bijz. school telkens op vooruitgang en uitbreiding moeten wijzen.

Jaarlijks worden de scholen toch bezocht door de schoolcommissie, welke een officieel verslag moet uitbrengen over den toestand van het Bijz. Onderwijs. De zoogewenschte waarborg, dat de subsidie wel besteed is, bestaat dus wel degelijk, evenals de prikkel om aanhoudend naar verbetering en hooger peil te streven. Want de Gouverneur heeft meer dan eens volmondig toegegeven, dat de subsidie, tot dusverre verleend „zeker niet hoog kan worden genoemd," terwijl de behoefte aan meerdere steun door het Bijz. Onderwijs sterk wordt gevoeld.

De noodzakelijkheid van de voorgestelde wijziging in de bestaande en tot nu toe van kracht zijnde Onderwijsverordening komt dus niet voldoende uit en mag derhalve niet worden toegelaten, daar deze wijziging een verhooging van uitgaven zou vorderen, welke als onnoodig en nutteloos zeer goed vermeden kan worden en eerst dan steun zou vinden bij den Raad wanneer zij onafwijsbaar noodzakelijk was.

Daarbij komt nog, zooals eenige leden terecht opmerkten, dat met deze verhoogde uitgaven de verbetering in het onderwijs, zooals de Gouverneur zich deze voorstelt, volstrekt niet zal bereikt worden. Voor een paar duizend gulden kan men immers geen 30 gediplomeerde onderwijzeressen uit Holland laten overkomen en hier onderhouden, en dan nog de scholen en woningen vergrooten en uitbreiden. Wil men zulk een groot aantal onderwijzeressen aan de buitenscholen verbonden zien, dan zal men een beduidend hoogere subsidie moeten verleenen. En daarvoor zijn de tijden al te slecht.

De Leden begrijpen zeer goed, dat de subsidie gaandeweg verhoogen zal, omdat het aantal der schoolgaande kinderen bij de vermeerdering der bevolking ook zal toenemen. Maar deze stijging der subsidie kan men nu eenmaal niet vermijden, ook niet bij de nieuwe regeling. Het zal derhalve een utopie blijven om door een nieuwe verordening als het ware een maxumum-subsidie vast te stellen, welke men nooit zal mogen overschrijden.

Een grondig motief voor verhooging zal altijd blijven de toename van het aantal schoolgaande kinderen, zoodat de schoolgebouwen moeten worden uitgebreid en het getal onderwijzeressen aangevuld.

Werd door het Bestuur met leedwezen de mogelijkheid verondersteld, dat bij den ouden Raad deze verordening schipbreuk zou moeten lijden, de nieuwe Raad meende VRIJ, ALGEMEEN bij het Bestuur te moeten aandringen de voorgestelde ontwerp-verordering maar in nadere overwegin te nemen.

Een goed verstaander heeft slechts een half woord noodig. Het Bestuur zal wel begrijpen, wat met dat „nader overwegen" wordt bedoeld.

Zal nu eindelijk, na vier jaar vruchteloos wurmen en tobben om een nieuw schoolwetje met alle geweld er door te krijgen, worden ingezien, dat door gebrek aan tact, door gebrek aan eerbied voor bestaande toestanden, reeds van het begin af die onzalige schoolstrijd in verkeerde richting werd geleid?

Men had niet moeten beginnen met iets verkeerd te veronderstellen, en zoodoende de noodzakelijkheid van verbetering in het Bijz. Onderwijs voorop te plaatsen. Hadde men de bevoegde personen, de deskundigen, van den beginne af geraadpleegd, men had geen onbegonnen werk aangevangen.

Of moet het voor de Bijz. scholen zoo gustig verslag van dezen Kolonialen Raad soms ook weer worden toegeschreven aan katholieken invloed? Katholieke invloed bij dezen nieuwen Raad?! De ex-leden hebben die oneerlijke verdachtmaking reeds voldoende aan de kaak gesteld. De nieuwe leden zullen zich, zoo noodig, tegen dergelijke lage insinuatie ook wel krachtig verweren. Zij verklaren ten overvloede, dat het verslag de vrucht is van hun persoonlijk, objectief oordeel, na eigen ernstig onderzoek.

Zal nu openlijk der waarheid hulde worden gebracht?

Wat de Katholieke Pers schrijft over de katholieke scholen, verdient geen geloof, zegt men, de rapporten der schoolcommissie zijn ook niet objectief, de oude Raad was niet te vertrouwen.

Maar welke uitvlucht zal men nu weer zoeken, nu ook de nieuwe Raad eenzelfde gunstig oordeel over de Katholieke scholen uitspreekt en het Bestuur aanraadt het nieuwe Ontwerp maar in te trekken?

Wij hopen, dat die bladen, welke tot dusverre nog geen enkel goed woord voor onze buitenscholen over hadden, nu eens goede nota zullen nemen van dit Verslag, al durven wij niet verwachten, dat zij nu ook eerlijk zullen bekennen gedwaald te hebben, omdat zij geheel en al onkundig waren van de onderwijstoestanden aldaar.

Met een enkel woord meenen wij er ook wel op te mogen wijzen, hoe dit officieel Verslag, ongezocht, een prachtige weerlegging geeft van de lage, hatelijke insinuatie van X in het berucht geworden artikel: „Het verval van Curaçao", voór zooverre daarin het R. K. onderwijs wordt bespottelijk gemaakt.

Het Verslag biedt een aardige illustratie van het zoo gesmade beschavingswerk der R. K. Geestelijkheid.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Zitting van den Kolonialen Raad

op Maandag, den 28e. Mei 1906, des avonds te 8 uur.

TE BEHANDELEN ONDERWERPEN:

1°. Ingekomen stukken;

2°. Eene ontwerp-verordening, houdende regeling nopens het gebruik van den post voor internationale seinen in het Waterfort op het eiland Curaçao.

De Toovenaar van het Westen.

Misschien herinnert zich nog iemand, wat wij verleden jaar over hem schreven in de Nummers 1139 en 1140 van ons blad. Deze wereldberoemde Toovenaar, LUTHER BURBANK, zoude in zijn cultuurtuin te Sta. Rosa in Californië, o. a. ook een nieuwen Barrel-cactus hebben aangekweekt, die zonder doornen groeiend, zeer saprijk is en uitstekend veevoeder oplevert, een plant uitstekend bestand tegen ons droog klimaat.

De „Curaçaosche Maatschappij" schrijft in haar Jaarverslag over 1905: „Door het Bestuur zijn krachtige pogingen aangewend tot het verkrijgen van den nieuwen doornloozen Barrel-Cactus etc." En voegt er vol hoop aan toe: Zoodra plantmateriaal is ontvangen zal zulks worden gepubliceerd."

De „Maatschappij" richtte den 21sten April ll. een schrijven tot den heer LUTHER BURBANK en ontving verleden week hierop ten antwoord, dat de doornlooze cactus nog niet klaar is om te worden ingevoerd. Het bericht hierover in de couranten en brochures verspreid, kwam te vroeg, daar een proef van deze soort zeer veel tijd vraagt; maar waarschijnlijk zal Mr. BURBANK binnen twaalf maanden in staat zijn eenige varieteiten van dezen nieuwen doornloozen cactus aan te bieden."

Men zal dus nog wat geduld moeten oefenen.

Dit antwoord van Mr. BURBANK, zoo onmiddellijk gegeven, mag wel als een curiosum bewaard worden, daar in een circulaire, welke er bij was gevoegd, te lezen staat, dat vele brieven 3 á 6 maanden op beantwoording moeten wachten. Het regent iederen mail duizenden brieven en in 1904 werden meer dan 6000 bezoekers door hem ontvangen en door zijn tuinen en kweekerijen rondgeleid.

Dit had ten gevolge niet slechts, dat de vermaarde geleerde beroofd werd van veel kostbaren studietijd, maar ook dat zijn proeven werden verwaarloosd, en slechts ten halve verricht konden worden, waardoor veel goeds verloren ging. Dit alles heeft hem doen besluiten voortaan geen bezoekers meer toe te laten, zich met de correspondentie van particulieren niet meer op te houden

---

„als ijverig lid der maatschappij uw „plicht gedaan te hebben, zoudt gij „uw lei aan den ondermeester over„geven, om te laten nacijferen. Maar „neen, het hatelijk rekenboek geeft „onder den verwaanden titel „Uit„komst" op: 95 lasten, 2 mudden, „1 schepel rogge en geen een maat. „Het is blijkbaar, dat gij een abuis „hebt, driemaal hebt gij al de mul„tiplicatie en dividaties overgemaakt; „eindelijk besluit gij alles uit te vegen, „en nog hebt gij uw mouw op de „lei, als de ondermeester komt om „te gelooven, dat gij niets hebt uit„gevoerd.—Dat had ik tegen die re„kenboeken."

Tot zoover Hildebrand, stormenderhand heeft hij uw hart veroverd niet waar? Ach kon hij nu ook eens een kijkje nemen in de algebra-les waarin krullebollen van nauwelijks 10 jaren met hoogroode kleur en fletse oogen over quaesties als „ van een meetkunstige reeks is de 7de term 1, en de 10de term 8; hoe groot is de 3de term? „gebogen zitten en wanhopig naar het klokje van 12 hunkeren en verlangen. Goddank, het verlossingsuur heeft geslagen, naar huis gerend, een stapel boterhammen en koffie verorberd, een andere stapel huiswerk fluks op het papier gezet en om half twee sleept de kleine zich met looden schoenen weer naar zijn pijnbank toe. De hollandsche les moet opgedreund worden.—Wat is een betrekkelijke bijzin der tweede soort? De stumperd peinst en peinst, maar zijn memorie schijnt hem in den steek te laten, eindelijk klinkt het veelbeteekenend uit den mond des meesters:

„Een betrekkelijke bijzin der 2de soort is een zoodanige, die het subject of het object des hoofdzins in den vorm van een bijzin bevat." En alweer richten zich meesters oogen op hem en alweer galmt het over de klas: zeg eens of deze zin „zijn broeder maakte de plannen en hij voerde ze uit" een aaneenschakelende, een tegenstellende of een redengevende zinsverbinding is"?

Doodsche langdurige stilte, een weifelend antwoord, het verpletterend vonnis om school te blijven.

De landkaart wordt piepend afgerold, de geographie-les neemt een aanvang. Een der snuiters maakt van dit intermezzo gebruik om met zijn buurman af te spreken nooit meer aan dat goedkoope snoeptafeltje gepofte ertjes te koopen, de zeepsopsmaak bewijst te over, dat de vrouw, die tevens het edel vak van waschvrouw uitoefent, bij het afwegen maar half aan haar schort de handen afdroogt. Maar helaas hun gebabbel is het argusoog van den meester niet ontgaan ook zij worden onder het woordje „rester" opgeteekend.

Een ander heeft juist een in den inkt gedoopte prop tegen de landkaart geworpen en verkneukelt zich reeds over de verlegenheid van den meester die door zijn vraag „wat voor stad dat toch is" desperaat dreigt te worden, als op eens het corpus delicti omlaag valt en een woedende blik en een half uur schoolblijven ook zijn deel wordt. Wat barbaarsche straf voor zulke guitenstreken! Want den meesten jongens bereidt dat schoolblijven een verre van aangename thuiskomst. De een komt er met een: „kwade jongen hebt ge weer school moeten blijven" zoo gemakkelijk mogelijk af, maar helaas die andere stumperds.

Of de kelder, of de zolder, naar gelang de natte wasch, of peren en appelen daar de ruimte beslaan, wordt hun een paar uur als domicilie aangewezen, en zijn de respectieve papa's diep doordrongen van Salomons spreuk: „Die de roede spaart, haat zijn kind", dan o wee den kleinen deugniet! zijn kreten van „ik heb niets gedaan en ik zal het nooit meer doen" worden verdoofd door stok of karwats die er lustig op los slaat. Is het wonder dat de lieve jeugd gewoonlijk doodsbeangst is voor zulk een half uurtje schoolblijven? En voor de nietigste nietigheden wordt dit maar al te dikwijls gegeven, gewoonlijk nog met een briefje, waarop de misdaad vermeld, er bij.

(*Wordt vervolgd.*)

en zich geheel en al aan de studie te wijden.

Hopen wij, dat hieruit ook voor Curaçao nog een iets goeds geboren worde.

De „Cur. Maat".” zal zeker niet in gebreke blijven, het volgend jaar nogmaals te informeeren naar den Barrel-cactus. Zulk een saprijke plant, welke weinig water noodig heeft en hier uitstekend groeit, zou van zeer groot nut zijn voor onze Kolonie.

Inspectieries.

De H. E. G. Heer Gouverneur zal zich Donderdag a. s. naar de Bovenwindsche eilanden begeven om aldaar inspectie te houden.

Onze Financien.

Wij waren gisteravond niet weinig verrast wederom in „*De Curaçaosche Courant*” een staat gepubliceerd te zien van de opbrengst der belastingen en andere inkomsten van Bonaire en Aruba gedurende het laatste kwartaal van 1905. Wij begrijpen ten volle, dat de werkzaamheden bij de Administratie van Financiën zeer zijn toegenomen, doordat een der ambtenaren tijdelijk werd belast met 't districtmeesterschap en niet het minst door de voorbereidende werkzaamheden tot het in werking treden der Inkomstenbelasting. Toch hopen wij, dat de publicatie dezer staten weder geregeld moge plaats hebben en alsnog zal worden aangevuld, wat aan het overzicht over het jaar 1905 ontbreekt.

Het zal wel niet noodig wezen op het groote nut van deze publicatie te wijzen, trouwens het is een algemeen gebruik, waarvan het Publiek immer met belangstelling notitieneemt.

De opbrengst der belastingen en andere inkomsten was over het algemeen in het laatste kwartaal niet overvloedig, noch voor Bonaire, noch voor Aruba, ofschoon de opbrengst gedurende het geheele jaar, vooral voor Aruba, zeer bevredigend is.

Op Bonaire was de opbrengst der belastingen geraamd voor het geheele jaar op *f* 26,550, en beliep *f* 31,567 55. De Inkomsten etc. geraamd op *f* 4,640, bedroegen *f* 4,701.15½.

Aruba bracht aan belastingen op *f* 35,319.49½ terwijl deze slechts op *f* 18,800 geraamd waren.

Aan uitvoerrechten werd *f* 7,423.96½ ontvangen, dat is *f* 3,400 meer dan de raming; aan accijnsrecht *f* 10,323.20 of *f* 8,323.20 meer dan de raming, en aan anker- en tonnegeld *f* 6,242.58 of ± *f* 3000 meer dan de raming.

De andere Inkomsten bedroegen *f* 11,552.61½ of bijna 37% ct minder dan was geraamd. Maar de „Gouverneur van Heerdt,” in Juni vervangen door de „Christiansted”, kon natuurlijk de volle *f* 500 niet opbrengen; maar er ontbreken toch slechts *f* 40 aan.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Guillermo Bolivar, para la Vda. Reinero, Piet Craane, John. P. E vertsz, Romis Frait, Rafael Hansen, Estela C. Henriquez, Antoinette Lamp, Erani Maduro, Anita Mezio, C. Penso (5), Francinette Pietersz, Florans Plantein, U. Seijba, Miller I. Sruex en Alejandro Vos.

Aangeteekende stukken: Chr. W. H. Boom Boom en Pablo Darius Casseres.

Zonder adres ontvangen 5 monsters verzonden door J. G. Smith & Son.

A. N. V.

Gisterenavond hield het Bestuur der Groep „Nederlandsche Antillen” een vergadering ten huize van den Heer J. Möller ter bespreking van het officiëel antwoord van het Hoofdbestuur op onzen brief van protest tegen het artikel „Het Verval van Curaçao” in het Februari-nummer van *Neerlandia*. Allereerst werd besloten dit antwoord te publiceeren en aan alle leden te zenden. Wanneer de leden kennis zullen genomen hebben van dit schrijven, zal een Algemeene Vergadering worden uitgeschreven op een nader te bepalen dag om het gevoelen der leden over dit schrijven te vernemen en gezamenlijk te beslissen, hoe er gehandeld zal moeten worden.

Het Bestuur is vast besloten de eer van Curaçao hoog te houden en volledige genoegdoening te eischen, maar hoopt toch ook het middel gevonden te hebben om, in het belang van Curaçao en het Verbond, het voortbestaan der Groep mogelijk te maken.

Regenval.

Gedurende de maand April.

		mM.
Plantage	Savonet	0
	Knip	0
„	Klein Sta. Martha	7,8
„	Daniel	20,2
„	Veeris	12,4
„	Noordkant	18,5
„	Gr. St. Joris	4,7
„	Fuik	8,2
Quarantaine Beekenburg		6
Fort Amsterdam		13

't Is bedroevend! En Mei zal niet veel natter wezen, of het moet al heel gauw veranderen. Misschien is die ondragelijke hitte der laatste dagen wel een voorbode van zware regenbuien! 't Is hard noodig, anders is de ellende niet te overzien. Reeds nu zijn in de stad verschillende regenbakken leeg en buiten is alles even kaal en dor, alsof we in Augustus waren.

Niet juist.

Aldus meenen wij de volgende officiëele Bekendmaking, voorkomende in *De Curaçaosche Courant* van gisteren, te mogen betitelen. Zij luidt aldus:

„In verband met de in de plaatselijke bladen herhaaldelijk voorkomende klachten over den tramwegdienst in het stadsdistrict alhier, wordt het publiek hierbij beleefd verzocht voortaan eventueele klachten over dien dienst direct bij den Directeur van het Departement van Openbare Werken te willen indienen.”

Dankbaar zijn wij, dat er eenige aandacht wordt geschonken aan de plaatselijke bladen, maar wij zijn niet voldaan.

Ongetwijfeld zullen er eenige personen gevonden worden, die bij eventueele klachten zich onmiddellijk tot den Directeur van het Departement van Openbare Werken zullen wenden. De uitnoodiging is beleefd genoeg en de welwillendheid van den Heer Fauel is te bekend om dergelijke lieden af te schrikken. Maar wij meenen er op te mogen wijzen, dat het niet juist is, wanneer het niet voldoende wordt geacht, dat de plaatselijke bladen op bestaande fouten, op klachten van het Publiek wijzen.

De Courant is nu eenmaal het orgaan van het Publiek en maakt bekend, hoe het groote Publiek over dergelijke zaken denkt. Slechts zeer weinigen zullen het aandurven een brief te schrijven aan den Heer Fauel, nog veel minder zich persoonlijk tot hem te begeven. Is het dan niet voldoende uit de plaatselijke bladen te weten, dat er reden tot klagen bestaat, om dit te onderzoeken?

De inlichtingen door de bladen verstrekt, mogen soms niet volledig zijn, met een weinig goeden wil zal men na een kort onderzoek toch zelf wel overtuigd worden van de redelijkheid der klachten.

Wij hebben dit geschreven niet uitsluitend met het oog op de tramklachten, meer naar aanleiding van bovenstaande Bekendmaking.

Dergelijke maatregelen vinden wij niet juist, en zeker niet in het belang van het Publiek.

Benoeming.

De Heer A. J. B. Leyba is benoemd tot consul van Noorwegen op Curaçao.

Onze gelukwenschen.

Koloniale Raad.

Verschillende stukken zijn wederom verschenen.

1°. Memorie van Antwoord van den Gouverneur op het Voorloopig Verslag van den Raad omtrent de Verordening regelende het gebruik van den post voor internationale seinen in het Waterfort.

De Gouverneur kan zich niet vereenigen met de voorgestelde wijzigingen, ('t Ontwerp blijft zooals het is,) maar zal bij het opmaken van de instructie voor de met den seindienst belaste personen rekening houden met de aanwijzingen door den Raad gedaan.

2°. Ontwerp-Vetordening betreffende het uitvoerrecht van zwavel.

„In den laatsten tijd is gebleken, dat op Saba zwavel van goede qualiteit in belangrijke hoeveelheid aanwezig is. Uitgebreide opsporingen hebben plaats gehad en van verschillende grondeigenaren zijn de zwavelhoudende terreinen door den explorateur gehuurd voor de ontginning. Deze door hem verkregen rechten, alsmede die op ± 200 H. A., door hem verkregen van de Mc. Nish Sulphur Mining Company, zijn ingebracht in de in den aanvang van het jaar 1905 met een kapitaal van $50,000 opgerichte Saba Sulphur Company Limd, gevestigd op Barbados.

Nadat sedert vele jaren de gerechtigen werkeloos zijn gebleven, bestaat er thans groote waarschijnlijkheid, dat de explotatie zal worden aangevangen.”

Tot dusverre zou voor 1 M³ scheepsruimte ongezuiverd *f* 0.60, gezuiverd *f* 1 moeten betaald worden. De marktwaarde van zwavel is tegenwoordig per M³ in New-York ± *f* 110.—, in Londen *f* 132.— à *f* 144.

De Gouverneur stelt nu voor in het vervolg op den uitvoer van zwavel, zwavelerts en alle zwavelverbindingen een uitvoerrecht te heffen van tien ten honderd van de waarde.

Dit behoeft echter den ontginner niet af te schrikken, daar eveneens wordt voorgesteld, ten einde te gemoet te komen in de kosten van installatie voor den mijnbouw, een zekere hoeveelheid, welke het eerst zal worden uitgevoerd, vrij te stellen van alle rechten. De bepaling, hoe hoog die vrijstelling zal loopen, hangt af van de thans nog niet bekende onkosten en zal door het Bestuur, zoodra het over alle gegevens beschikt, naar billijkheid worden bepaald.

Wordt als grondslag van de berekening der te betalen uitvoerrechten als handelswaarde genomen de waarde op de naastbijgelegen markt, dan wordt die waarde verminderd met de kosten van verpakking, inlading en vervoer daarheen.

De ontginning der zwavelmijnen op Saba is nog volstrekt niet zeker, maar wel waarschijnlijk, de Gouverneur veronderstelt zelfs de mogelijkheid, dat men reeds met de ontginning zou kunnen aanvangen, voordat deze verordening in werking treedt.

Spoedig hopen wij onzen lezers hieromtrent iets zekers te kunnen berichten.

Uit het indienen dezer Verordening kan men wel opmaken, dat de reeds zoolang beloofde *mijnwet* nog wel een tijdje op zich zal laten wachten.

3°. Ontwerp-verordening betreffende vrijstelling van invoerrecht voor werktuigen en materialen voor het mijnwezen.

Het motief tot deze vrijstelling is wederom het bevorderen van de ontginning van delfstoffen. De algemeene vrijstelling in dit ontwerp vervat, bestaat in de meeste landen, en zal zeker de exploitatie van mijnen in het belang der kolonie sterk bevorderen.

4°. Ontwerp-Verordening houdende wijziging van vroegere verordening betreffende de uitoefening van de artsenijmengkunst. Het doel is deze verordening in overeenstemming te brengen met de nieuwste uitgave der Nederlandsche Pharmacopee.

5°. Eindverslag van den Kol. Raad over de verordening op het seinwezen.

Saba.

Men schreef ons uit Saba, dat men zich daar zeer modern begint te gevoelen. De telephoon is in orde gekomen en werkt uitstekend. Zij begint bij de Fort-baai, loopt naar de Bottom en van daar naar de Quarter.

De sjouwers dachten zeker, dat het de stalen kabel was voor het goederen-vervoer, want uit ergernis staakten zij en wilden geen vat aardappelen meer naar beneden dragen.

't Is vooralsnog te hopen, dat die stoomkabel er werkelijk kome.

't Is meer dan noodzakelijk.

Venezuela.

Door den waarnemenden President van Venezuela is een nieuw ministerie benoemd:

José de Jesus Paul — Buitenlandsche Zaken.

Leopoldo Baptista — Binnenlandsche Zaken.

Diego B. Ferrer — Oorlog en Marine.

Arietides Telleria — Nijverheid enz.

Luis Mata — Openbare Werken.

Carlos Leon — Openbaar Onderwijs.

Buitenland.

FRANKRIJK.

Het is thans tamelijk rustig in het Noorden van 't land. Wat zullen we nog met elkaar rondtrekken, zei een staker tegen den correspondent van de Temps; op elken hoek van de straat en zelfs midden op het veld loop je tegen een hoop soldaten aan. Als de regeering op 40,000 stakers 20,000 soldaten stuurt om ze te bewaken, dan zit er niets anders op dan thuis te blijven zitten.

In de plaatsjes Le Bois en La Bataille dicht bij Lens, kwamen 2000 man troepen infanterie, dragonders, genarmes. Aldus beschermd, klopten de gendarmen aan de deuren van de lieden, waartegen een bevel van aanhouding was uitgevaardigd, omdat zij verdacht werden van medeplichtigheid aan de plundering van het huis van den mijneigenaar Reumaux. De aangehoudenen zeiden, dat zij onschuldig waren, maar zij gingen aanstonds gewillig mee, 28 in 't geheel, waaronder eenige vrouwen.

Deze arrestaties hebben een diepen indruk op de bevolking gemaakt, te meer daar gebleken is, wat men op het eerste oogenblik nog niet wist, dat ook eenige leiders der beweging in hechtenis zijn genomen. Het bestuur van den mijnwerkersbond in Lens heeft dadelijk een proclamatie uitgevaardigd, waarbij het, wijzend op het gewelddadig optreden der regeering, den mijnwerkers aanraadt eensgezind en vooral kalm te blijven.

Te Denain hebben eveneens tal van arbeiders, die slechts gedwongen tot staking waren overgegaan, een onderhoud gevraagd aan het stakings-comité om verlof te verkrijgen het werk te hervatten, te meer daar de werkgevers bij aanplakbiljetten hadden bekend gemaakt, dat ze de eischen der stakers inwilligden. Het stakingscomité heeft echter dit verlof geweigerd. Ook de metaalbewerkers te Denain, die slechts noode en door de mijnwerkers gedwongen, zich bij de stakers hadden aangesloten, wilden zich in een vergadering tegen de voortzetting der staking verzetten, maar hun bijeenkomst werd, trots de genomen voorzorgsmaatregelen in de omliggende straten, door een bende luidruchtige stakers gestoord, zoodat zij, zonder een besluit te hebben kunnen nemen, uiteen moesten gaan.

Toch hebben later een aantal arbeiders aan de hoogovens te Denain besloten het werk te hervatten. De stakers echter hebben plannen beraamd om hen in dit plan te dwarsboomen.

Te Loriët houden de stakers zich betrekkelijk kalm. Maar toch vertrekken de postwagens slechts onder militaire bedekking en moeten de drukkerijen eveneens door de soldaten beschermd worden. Steeds meer troepen worden bijeengetrokken in de woelige streken.

Tot het rustig verloop van zaken draagt niet weinig bij de omstandigheid, dat de Kamer naar huis is en de stakers dus niet met interpellaties kunnen worden opgehist.

EGYPTE.

Weer een nieuwe quaestie in Noord-Afrika, thans tusschen Turkije en Egypte, terwijl natuurlijk Engeland zich ook niet onbetuigd laat. De twist geldt het kustdorp Tabah, dat bij Akabah hoort en strategisch belang heeft voor Turkije.

De sultan heeft den Chedive op diens voorstellen een afwijzend antwoord gegeven, terwijl Engeland...... Doch luisteren wij naar wat dienaangaande in het Lagerhuis is gezegd.

Er werd tot de regeering een vraag gericht betreffende de vermeerdering van de bezettingstroepen in Egypte. De minister van buitenlandsche zaken antwoordde, dat de sterkte van de Egyptische bezettingstroepen in 1904 was verminderd. Met het oog op de in Egypte heerschende onrust, die in zekere mate te wijten is aan handelingen van de Porte, in verband met het grensgeschil tusschen Turkije en Egypte, acht men het thans wenschelijk, de bezettingstroepen weder te versterken. Dit zal geschieden, maar de bijzonderheden van dien maatregel maken nog een punt van overweging uit. Het is dan ook onmogelijk te zeggen voor hoe lang die troepenvermeerdering noodig zal zijn, dat moet uiteraard afhankelijk gesteld worden van de omstandigheden.

Reuter's agentschap verneemt intusschen, dat het voornemen bestaat de Engelsche troepenmacht in Egypte met ongeveer 2000 man te versterken, waardoor deze 5000 man zal worden gebracht.

De „Tribune" verneemt uit Kairo: De Egyptenaren spreken geringschattend over de aangekondigde vermeerdering van de Engelsche bezettingstroepen, als ook over een vlootbetooging in de Dardanellen. De Egyptische pers bevat steeds stukken tegen de Engelschen en voor de Turken. Zou die pers het dus niet eens zijn met den Chedive?

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1906.	Caracas	Zulia.	Philad.	Marcb.	Carcas.	Zulia.
Vertrekt van New-York	April 28	Mei 5	Mei 12	Mei 19	Mrt. 26	Juni 2
Komt aan te San Juan	Mei 3		17		31	
Vertrekt van „	4		18		Juni 1	
Doet Curaçao aan	6		20		3	
Komt aan te La Guaira	7	12	21	26	4	9
Vertrekt van „	9	13	23	27	6	10
Komt aan te Pto. Cabello	10		24		7	
Vertrekt van „	11		25		8	
Komt aan te Curaçao	12	14	26	28	9	11
Vertrekt van „	13	21	27	Juni 4	10	18
Doet La Guaira aan	14		28		11	
„ Ponce „						
„ San Juan „	16		30		13	
Komt aan te New-York	21	28	Juni 4	11	18	25

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia
Vertrekt van Curaçao	Mei 7	Mei 14	Mei 21	Mei 28	Juni 4	Juni 11
Komt aan te Maracaibo	8	15	22	29	5	12
Vertrekt van „	11	19	25	Juni 2	8	16
Komt aan te Curaçao	12	20	26	3	9	17

Drukker :
ALFREDO F. SINTIAGO